

FINANCE AND CREDIT

Внутрішні джерела фінансування капітальних інвестицій

Ковальчук Наталя Олександрівна¹, Паладій Сабріна Миколаївна²

¹ кандидат економічних наук, доцент, асистент кафедри фінансів і кредиту;
Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича; Україна

² студентка IV курсу;
Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича; Україна

Пошук джерел фінансування інвестицій – одне із ключових завдань, що вирішується у процесі інвестування. Залучення капіталу сприяє реалізації інвестиційних проектів, які сприяють не лише нарощенню капіталу, одержанню прибутку, але й допомагають вирішувати соціальні питання. Особливо гостро питання залучення інвестиційного капіталу стоїть зараз в умовах війни росії проти України, в умовах, коли інвестори не завжди готові ризикувати власними коштами. Перемога України, безперечно, стане чинником, який пришвидшить надходження інвестиційного капіталу у вигляді іноземних інвестицій, проте не потрібно забувати, що головним джерелом інвестування залишаються власні кошти. Це підтверджують і останні дані статистики, які доступні на даний час.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких **у січні-грудні 2021 року** освоєно 68,6 відсотків капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 5,0 відсотків. За рахунок державного та місцевих бюджетів **у січні-грудні 2021 року** освоєно 17,6 відсотків капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 0,1 відсотків усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 5,4 відсотків. Інші джерела фінансування становлять 3,3 відсотка [1].

Вибір можливих джерел фінансування інвестиційних потреб здійснюється з урахуванням специфіки господарської діяльності. На обсяг і структуру джерел фінансування інвестиційних потреб впливають форма власності й організаційно-правові форми підприємства, галузева

FINANCE AND CREDIT

приналежність, мета і завдання фінансово-господарської діяльності на певному проміжку часу, внутрішня фінансова політика підприємства тощо. Проте незмінним залишається той факт, що власні джерела відіграють головну роль як джерела фінансування. На це потрібно зважати та працювати над нарощенням даного виду капіталу, зважаючи на необхідність післявоєнної відбудови України. Крім того, інвестиції сприяють впровадженню інновацій. Інновація розглядається як процес впровадження, який поширюється на нове або значно покращений продукт (товар чи послуга) або процес [2, с. 94]. Впровадження інновацій без сумніву веде до зростання прибутку та, як наслідок, нарощення власних джерел фінансування.

У процесі прийняття управлінських рішень необхідно формувати структуру інвестиційних ресурсів, враховуючи їх переваги та недоліки з огляду на особливості господарювання конкретного суб'єкта, що здійснює інвестиційну діяльність.

Внутрішніми джерелами фінансування є прибуток, амортизація, переоцінка основних засобів [3, с. 43]. У складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів основне місце належить прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства. Він формує найбільшу частину його власних фінансових ресурсів, забезпечує приріст власного капіталу, а відповідно, і ріст ринкової вартості підприємства. Певну роль у складі внутрішніх джерел виконують також амортизаційні відрахування, особливо в підприємствах із високою вартістю власних основних засобів і нематеріальних активів. Проте, суму власного капіталу підприємства вони не збільшують, а лише є засобом його реінвестування. Інші внутрішні джерела не відіграють помітної ролі у формуванні власних фінансових ресурсів підприємства.

Розглядаючи переваги чистого прибутку як джерела фінансування, варто виокремити наступні: кошти не потрібно повертати та сплачувати винагороду за користування ними, надавати забезпечення під ці кошти; відсутні затрати на мобілізацію коштів; підвищується фінансова незалежність та підприємства. Недоліками можна вважати: обмежені можливості контролю, які призводять до нецільового використання, більша вартість порівняно з позиковими ресурсами за рахунок відсутності податкової економії, не завжди у наявності є достатній обсяг власних коштів.

Перевага амортизаційних відрахувань як джерела інвестицій полягає в тому, що при будь-якому фінансовому положенні підприємства це джерело завжди має місце і завжди залишається у розпорядженні підприємства. Але багато підприємств

FINANCE AND CREDIT

використовують амортизаційні відрахування на цілі, не властиві їх економічному призначенню (наприклад, на поповнення оборотних коштів).

Отже, фінансування інвестиційної діяльності значним чином залежить від наявності внутрішніх джерел забезпечення. Оптимізація структури джерел фінансування капітальних інвестицій – одне із ключових завдань управління інвестиційною діяльністю, яке дозволяє забезпечити фінансову стабільність, з одного боку, та максимально реалізувати цілі інвестування, з іншого.

References:

- [1] Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=93e0fdd8-41bc-4737-a700-75d32c29d885&title=InformatsiinoanalitichniMaterialiSchodoInvestitsiinogoKlimatuVUkraini>
- [2] Kovalchuk N., Humeniuk M., Shelenko D., Balaniuk I., Kozak-Balaniuk I. The impact of innovation on the structure of the assets of the enterprises. *Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania)*. 2022. No. 4. P.93-112.2
- [3] Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.